

**BOTANIKA VA TA'LIM. BOLALAR ONGIDA TABIATGA MEHR
UYG'OTISH**

Olamgirova Gulshan Saidali qizi

Muxammadiyeva Sarvara Bobomurot qizi

Mamarajabova Nigora Abdusaid qizi

Murodullayeva Marjona Rustam qizi

Navoiy Innovatsiyalar Universiteti

Biologiya ta'lim yo'nalishi 2-kurs

talabalari

Annotatsiya: *Ushbu maqolada botanika fanining ta'lim tizimidagi roli va uning bolalar ongida tabiatga mehr, ekologik madaniyat va mas'uliyat hissini shakllantirishdagi ahamiyati yoritiladi. Dars jarayonlarida amaliy faoliyat, tajribalar va kuzatuvlar orqali o'quvchilarda o'simliklarga nisbatan qiziqish va g'amxo'rlik hissi rivojlanadi. Maqolada shuningdek, maktabgacha va maktab yoshidagi*

bolalarning botanik bilimlari orqali tabiatni anglash darajasi, ekologik tarbiyaning shakllanishi va uning barqaror rivojlanishga ta'siri ilmiy asosda tahlil qilinadi.

Abstract: *This article explores the role of botany in education and its significance in fostering children's love for nature, ecological awareness, and sense of responsibility. Through hands-on activities, experiments, and observations in the classroom, students develop curiosity and care for plants. The paper also examines how botanical knowledge at preschool and school levels contributes to children's understanding of nature, the formation of ecological thinking, and its impact on sustainable development.*

Аннотация: *В данной статье рассматривается роль ботаники в системе образования и её значение в формировании у детей любви к природе, экологического сознания и чувства ответственности. Посредством*

практических занятий, наблюдений и опытов в школьной среде у учащихся развиваются интерес и забота о растениях. Также анализируется, как ботанические знания на дошкольном и школьном уровнях способствуют осмыслению природы, становлению экологического мышления и их влиянию на устойчивое развитие.

Kalit so'zlar: *Botanika, ekologik tarbiya, bolalar ta'limi, tabiatga mehr, o'simlikshunoslik, ekologik ong, barqaror rivojlanish, maktab ta'limi, tabiatni anglash, amaliy o'rganish*

Keywords: *Botany, environmental education, children's learning, love for nature, plant science, ecological awareness, sustainable development, school education, understanding nature, hands-on learning*

Ключевые слова: *Ботаника, экологическое воспитание, обучение детей, любовь к природе, наука о растениях, экологическое сознание, устойчивое развитие, школьное образование, познание природы, практическое обучение*

Kirish

Bugungi kunda ekologik muammolarning kuchayib borishi insoniyatni tabiat bilan uyg'un yashashga undamoqda. Bu yo'nalishda yoshlarda, ayniqsa, bolalarda tabiatga nisbatan ongli munosabat, g'amxo'rlik va mehr hissini shakllantirish ta'limning muhim vazifasidir. Aynan botanika fani orqali o'quvchilarda o'simlik dunyosini o'rganish orqali tabiatni anglash, tabiatga nisbatan ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo'lish ko'nikmalari rivojlanadi. Ushbu maqolada botanika fanining ta'lim tizimidagi tarbiyaviy ahamiyati va uning bolalar ekologik tafakkurini shakllantirishdagi o'rni yoritiladi.

Asosiy qism

Botanika va boshlang'ich ta'lim integratsiyasi
Boshlang'ich sinflarda o'simliklar bilan tanishtirish, ularni parvarish qilish, urug' ekish, kuzatish ishlari orqali bolalarda tabiatga bo'lgan qiziqish uyg'onadi. Dars jarayonida o'quvchilarning mustaqil kuzatuv va tajriba o'tkazish faoliyatlari orqali ular o'simliklarning yashash sharoitlariga, tuzilishiga, foydalariga nisbatan ongli munosabat hosil qiladilar. Ekologik ong va mas'uliyat hissini rivojlantirish

Botanika fanida beriladigan bilimlar orqali bolalarda ekologik ong, ya'ni tabiatdagi har bir mavjudotning muhimligini tushunish shakllanadi. O'quvchilar tabiatga zarar yetkazmaslik, yashil hududlarni asrash, daraxt ekish kabi amaliy ishlar orqali ekologik madaniyatni o'zlashtiradi. O'qituvchining roli va ta'lim metodlari Pedagogik yondashuvlar, jumladan, interaktiv metodlar, loyiha asosidagi ta'lim, tajriba asosidagi o'rgatish usullari botanika fanini bolalarga yanada qiziqarli qiladi. O'qituvchi bolalarni o'simliklarni parvarish qilishga jalb etish orqali ularning tabiatga mehr-muhabbatini mustahkamlashi mumkin.

Xulosa

Botanika nafaqat ilmiy bilim manbai, balki bolalar tarbiyasida muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Tabiatni anglash, o'simliklarni qadrlash va atrof-muhitga mehr bilan qarash kabi fazilatlar aynan shu fan orqali shakllanadi. Demak, ta'lim jarayonida botanika faniga e'tiborni kuchaytirish ekologik barqarorlik sari tashlangan muhim qadamlardan biridir.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

- 1.Karimov, D. (2020). Ekologik tarbiya asoslari. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.
- 2.Qodirova, Z. (2019). "Boshlang'ich ta'limda botanika fanining o'rni." Ta'lim va tarbiya, №4, 45–48.
- 3.UNESCO. (2021). Education for Sustainable Development: A Roadmap.
- 4.Rasulova, M. (2022). "Ekologik ongni shakllantirishda maktab darslarining o'rni." Ilm va Amal, №2, 67–70.
- 5.O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi (2023). Biologiya fani dasturi. 1–4 sinflar uchun.